

CANADA.

THE SWEDISH WEEKLY.

ÅRG. V. — N:R. 1.

WINNIPEG, MAN., den 7 JANUARI 1897.

LÖP. N:R 149.

Vid årsskiftet.

1897. Hvad bär det i sitt sköte? Intet svar kommer från hvarken när eller fjärran. Det är förmodligen också det bästa, att vi veta så litet och kunna ana mindre. I alla fall tillönska vi läsaren

God fortsättning.

Det gångna året har åtminstone klimatiskt hänseende varit mycket egendomligt. Efter en jemforelsevis mild vinter kom en lång, var vård med lokala över-
svinnningar, som fördrojde och i enstaka fall omöjliggjorde säd. Efter sädens många kulna dagar därefter plötslig övergång till värme, hvilken på många ställen förorsakade rost. Året kan ej anses vara mera än medelmåttigt såvitt som skördutfallet angår. Deremot hafva priserna hållit sig ganska höga och farmarne hafva hemtat mod att gripa kraftigare i ploget. Efterfrågan på lund har varit synnerligen stor denna höst och årsgamla skulder hafva bealts. De vanliga vinterexkursionerna hafva därför också patroniserats i hög grad, och det väntas, att de denna vinter gått för att besöka släkt och vänner i sterna, skola förna vända emigrantströmmen från östra Canada till Manitoba. På tal om landbruk må här anmärkas, att det förefaller mycket besynnerligt att höra talas om stor import af fjärdan från östern. Egendommeligt vore, om ej våra farmare skulde kunna uppföra tillräckligt af kalkoner och höns för att fylla lokalbehovet.

I politiskt hänseende hade vi den 23 juni i det närmaste en jordbäfning. Protektionisterna blefvo burliga körd på porten och Mr Lauriers frihandelsvänliga åsigt vann dagen, en åtminstone för vstra Canadas landbrukare betydelsefull seger, som borde innebära viktiga förändringar och lättnader i deras utgifter, för de mest nödvändiga artiklar, som t. ex. fotogen, redskap o. s. v. Ännu har intet försvars, men Mr Laurier har beslutit sig för att följa det gamla rådet "festina lente", d. v. s., skynda långsamt, isynnerhet som många detaljer måste nogta övervägas med hänsyn till erhållandet af de för regeringens vidmakthållande nödvändiga medlem.

Lake Dauphinjärnvägen har fullbordats så långt som ännu varit detta år. En mängd landskare hafva allaredan begifvit sig dit, och nästa vår väntas en allmän rusning till denna vidtberkyade del af Manitoba.

Tva tj. historier.

Huru slidade pariserjefvarne äro synes af två nedanstående historier, tagne från "Le petit Journal".

1. För ungefär 3 månader sedan flyttade hr M. L. med sin familj ut på landet och lemnade sin våning under portvakens uppsikt. Två dagar efter familjens bortresa infunno sig 4 män med ett stort klädsåk, som de påstodo sig hafva fått order af hr M. L. att leverera samt frågade portvakten, hvarest det skulle placeras. Den senare, ehuru något för-

vånad öfver skieknigen, hvarom han ej visste något, visade karlarne upp i våningen. Skåpet, som syntes vara mycket tungt, ställdes i tamburen, hvarefter bärarne aflägsnade sig och dörrarne låstes.

Följande morgon anlände samma fyra män åter, medförande en mindre möbel, som enligt deras påstående egentligen skulle lemnats hos hr M. L. i stället för skåpet, som af miss-tag inlemnats och tillhörde en annan person. De bådo att få göra utbyte, hvilket också skedde under portvak-
tens uppsikt. De fyra bärarne tycktes emellertid hafva betydligt mera besvär med att föra ned skåpet, som ändtligen lastades på vagnen, hvarefter männen aflägsnade sig.

Under hr M. L. s frånvaro gjorde portvakten sina regelbundna turer genom våningen för att se, om allt var i ordning, liksom han äfven mycket nogta övervakade de fyra männen båda gångerna de voro i våningen. Allt syntes emellertid vara i bästa ordning.

Efter 3 månaders frånvaro återkom hr M. L. med sin familj och fann allt i ögonse skick. En dag öppnade han emellertid en viss låda och fann låset upprutet samt åtskilt-
ligt af innehållet gånget. Vid närmare undersökning visade det sig, att allt silver jemte en mängd andra dyrbarheter, som med lätthet kunde afyttras, stulits.

Hr M. L. ringer upp portvakten, som berättar om klädsåpet och de fyra männen. Allt blef i ett ögonblick klart för hr M. L. De fyra bärarne hade haft tjuften i skåpet. Denne hade under nattens lopp genomletat våningen och på morgonen krupt in i skåpet med alla gyrbark-
herna och portvakten hade därför ej sett honom.

II.

En mycket rik rentier hr M., 70 år gammal och boende i Paris vid gatan Pigalle, begat sig den 4 Dec. till Havre för att reglera några affä-
rer, samt tog samma dags aftontåg för att gå hem. Han hade 12,500 fr. i sedlar i en liten lederväska, som han bar på bröstet. Han gick in i en första klassens kupe, slog sig ned i ett hörn och beredde sig på en ljuf-
lig tur. Ungefär samtidigt inkom en ung herre, klädd i elegant resko, stym, och tog plats midt emot hr M. Efter hand fylldes kuben med resan-
de och tåget sattes i gång.

Efter en stund insomnade hr M., han drog timmerstocker, sof med knuten bänder och väskan på magen. Tåget gick mycket fort och tystna-
den i kuben stördes endast af den gamles snarkningar. Ungefär två timmar förföto på detta sätt.

Plötsligt började den unge man-
nen att hosta skta, smög samt började tilltala sina medpassagerare. "Mina herrar", sade han med låg milt röst, "jag ämnar med er tillå-
telse spela min farbror ett litet puts, det är nemligen min farbror, som snarkar här i hörnet. Jag tänker taga hans väska, stiga af vid nästa station för att gå in i nästa kupe, hvarefter jag genom det där lilla fönstret kan se hvad slags min han gör, då han upptäcker, att väskan är gången. Vi komma alla att få tref-
ligt, derpå är jag säker". Alla med-
resande ansågo skämtet ypperligt och den unge mannen började sina operationer.

Han tog fram en pennknif, afskar remmen, tog väskan under armen, steg af vid första uppehåll samt för-
svann. Hr M. sof fortfarande.

Tåget närmade sig Paris, då den gamle rentiern vaknade; alla hade uppmärksamheten fäst på honom och åtskilliga började redan fnittra. Hr M. sträcker på sig, gäspar, gnug-

gar sina ögon och sätter sig: plöts-
ligt spräger han upp och skriker: "jag är bestulen!" Någon har stulit min resväska! Jag förbjuder en hvar att gå ut!"

Alla brusto ut i gapskratt å detta utbrott af lösa, och detta beteende retrade den gamle ännu mer.

"Lugna er, min herre," sade ändt-
ligen en af de resande, "det är end-
ast ett språk, som er brorson spelat er".

"Men jag har ingen brorson," tju-
ter rentiern, "jag reser allena. Jag är bestulen, bestulen!"

Saken fick nu ett helt annat utse-
ende och medpassagerarne slutade skrattra. Förklaringar följde i Paris och det faller af sig själf, att man ej sett hvarken väskan eller den före-
gifne brorsonen.

Hr M. klagade hos polisen och svor heligt, att han ej skulle soffa i jernvägskupeen efter detta.

Stockholms utställningen 1897.

Vi hafva mottagit mycket vackra träsitt vidande huru utställ-
ningen kommer att te sig både från Salsjösidan och Mälarsidan. In-
tet har ännu försports om biljetten komma att blifva lägre än van-
ligt men det är att befara att de ej kunna väntas gå lägre på grund af den öfverenskomelse, som träfat-
te, de olika ångbåtsliniern emellan, att ej sänka priserna.

Vi hafva hört, att det bildats klub-
bar nästan överallt hvarest lands-
män finnas, för att genom veckoin-
betalningar spara den nödvändiga reskassan. Det vore angenämt om äfven om ett dylikt företag skulle kunna sättas i gång, ty det är ej osannolikt att man skulle kunna göra aftal med jernvägsbolaget om en billig returbiljet i händelse ett till-
räckligt antal deltagare skulle an-
mäla sig.

CANADA.

Halifax. Spring Hill kolgruf-

van tog eld 800 fot under jorden och brann en lång tid, förorsakande stora förluster. Lyckligtvis skadades ingen af arbetarne. Samma grufva har varit utsatt för flera olycker, bland hvilka den största var i februari 1891, då 120 män och gossar dö-
dades genom explosion.

Montreal. En storstad han-

kett gafs till förmån för Mr Laurier den 30 sist. i Montreal. 855 herrar voro närvarande, bland hvilka märktes förutom alla kabinettmini-
strarne, Premier Greenway af Man-
itoba. Mr Laurier talade öfver en timme och helsades med största entu-
siasm. Han uppehöll sig ganska länge vid Manitoba skolfrågan, som enligt hans uttalande lösts på ett mycket lyckligare och för katoliker na mera förmånligt sätt än hvad det konservativa partiet haft för åsigt att gifva. Förste ministern åtnöjde sig med att ytterst flyktigt vidröra de katolska biskoparnes bannlysning vis-a-vis "Lelecteur". Mr Greenway, som likaledes blef ytterst entu-
siastiskt emottagen, berömde natu-
rligtvis Manitoba och uttalade sin glädje öfver, att skolfrågan ändtli-
gen var afgjord. Han förklarade sig villig att behandla katolikerna med största vänlighet och påstod sig hafva många utmärkt goda vänner bland fransmännen.

Som svar på biskoparnes bann-
lysning har Mr Beaugrand, utgifva-
ren af "La patrie" uttalat sig synner-
ligen skarpt mot kyrkans öfvergrepp i politiskt åsende. Han ställer sin tidning och sin förmögenhet till

buds i kampen mot kyrkans öfver-
valde i Quebec. Biskoparnes svar mottogs med stort intresse.

Treffligt måtte det vara nu för-
tiden i provinsen Quebec! Vi veta alla, att romersk-katolska kyr-
kan i detta land har sitt hufvudqvar-
ter der, och den reagerar våldeliga öfver de troende. På grund af den välsignade Manitoba skolfrågan, hvars uppgörelse ej synes falla de höga prelaterna på läppen, hafva dessa förbudit en hvar, under hotel-
se om bannlysning och evinnerlig skärself, att läsa en vis tidning, "Lelecteur", som tagit skoluppgrö-
elsen i försvar. Tidningen har måst upphöra, men förbudet har väckt stor förargelse hos de fränände bland fransmännen, som nu tänka upptaga kampen mot kyrkan för po-
litisk frihet. De tänka med rätta, att presterskapet är både nödvändigt och nyttigt på sin plats — men ej mera. Katolska kyrkan vill ej släppa sitt tag, och striden kom-
mer nog att blifva bitter och lång. St Bonifacius ärkebiskop är f. n. i Quebec, förmodligen för att "blåsa på".

Mr Tarte, minister för Public-
works, ämnar framkomma med ett lagförslag att göra brottmålsakt mot presider som blanda sig i valangelägenheter, antingen från predikstolen eller genom enskilda besök. Mr Tarte's egen tidning, "Le Cultivateur" motarbetas häftigt af det ka-
tolska presterskapet, och den påstas hafva förlorat 25000 subskribenter på grund af skolfrågan.

Ottawa. Dominionparlamentet väntas sammantråda i mars månad, och en lång till session väntas på grund af flera viktiga frågor, såsom tullfrågan, civilstatens tjänstgöring o. s. v.

Hon. Clifford Sifton, inrikesmini-
stern, har köpt sig hus i Ottawa, hvilket visar, att han ej tänker kom-
ma tillbaka så fort, som hans mot-
ståndare påstå.

Alla banker förklarade sig väl tillfreds med det sätt hvarpå vecklar möttes den 4 dennes.

Toronto. Mayor Fleming återvaldes till mayor för 1897 med 1,500 rösters majoritet.

Frågan om sändagsspårvagnar hafva under åtskilliga år varit på tapeten, men alltid blifvit slopad. Denna gång skola skattdragarne rösta, och utgången väntas med snövning. Frågan har starka före-
språkare, men också inflytelserika fiender.

För Staternes hanker synas åteigen vara på fallrep. På en dag, den 4 januari, stängdes ej mindre än fem banker, nämligen tre i St Paul, en i Nora Springs, Iowa, och en i Devils Lake, N. D. Under den sista veckan hafva ej mindre än tio banker stängts.

Arbetslöse flocka i stora massor till staderna, och den förespådda för-
bättringen i alla grenar af industri-
och penningmarknaden synes låta vänta på sig.

Svensk-amerikanska jubile-
komiten hade i fredags qväll sam-
mantråd i Svenska Ingenjörsklub-
bens lokal, 439 Henry st. Resulta-
tet af den hållna priställingen med-
delades, och hade skulptören Char-
les Friber i Rockford, Ill., tiller-
käfts första priset för den af honom utförda modellen. En mängd in-
komna skrivelser upplästes, utvi-
sande, huru intresset för saken öf-
verallt är i stigande. Man uttalade förhoppning om att den under in-
samling varande penningssumman kommer att lemna ett öferskott, se-
dan kostnaderna för silfverpjesen

blifvit betäckta; och i sådant fall är det kommittens åsigt att jemte silf-
verpjesen och adressen sända öfver-
skottet såsom en gåfva till konung Oscars senatorium för lungsjuktiga. Af motet framgick, att företaget vun-
nit genklang hos Amerikas svenskar och att det icke är det minsta tvi-
vel om att det kommer att krönas med framgång.

En New York domare yttrade sig nyligen på följande sätt till en un-
gersk klubb, som sökte få sina stad-
gar lagfästade i och för att närmare förena de ungerska emigranter, som slagit sig ned i New York: Jag motsätter mig på det bestämdaste allt, som på något sätt kan förhindra utländingar från att blifva ameri-
kanska medborgare, samt har till syfte att uppmuntra och stärka "gamla lands" ideer. Då en man en gång lemnat sitt fädernesland, upphöra hans pligter mot det landet och hans skyldigheter tillhör det adopterade landet medan hans kär-
lek för fäderneslandet endast blir en kämslosak. Samma kan med största fördel tillämpas på Canada och dess invandrare.

En tullstation har upprättats i Edmonton med A. Osborne som förvaltare.

Mr Hallonqvists nyimporterade ansjovis är delikat. Hvarföre ej försöka den.

Landsmän observera de ytterst billiga land, som bjudas ut af herrar Cröbby and Cross!

Woodbine Hotel i Whitewood har köpts af Mr May från Indian Head. Tillträdelse sker i slutet af denna månad.

En vildkatt hölls tre sectionsmå på afstånd ungefär en timmes tid, innan de lyckades döda den, skrives från Dunmore.

W. Curran af Regina som dömdes till 5 års straffarbete vid Stony Mountain, för mordbrand har lös-
släppts på grund af tekniska fel i rättegången.

Efterdyningar af valet den 23de juni, börja göra sig kända äfven här i Winnipeg, hvarest en vis Geo Anderson befunnits skyldig att-
undergå ransakning för att utbröna, om han är skyldig till att ha försökt muta tjänstemännen i de olika vallokalerna att "fixa" röstsedlarna till förmån för den konservativa kandidaten.

Canadas ungdom, är ej buskblyg om man för-dömna af nioårige Reginalds Hendersons 25 mil långa utflykt för att hälsa på sin farbro-
der. Enär han gaf sig i väg utan föräldrarnes vetskap, vore de natur-
ligtvis mycket oroliga, tills under-
rättelser ankomo från farbro-
dern.

Dubbelbröllop firades den 29 dec. i vagninspektören vid C. P. Ry. Mr John Milles hus, i det hans eget silfverbröllop eg le rum på samma gång som dotterns giftermål med Mr George Dodds från Pipist me. Många smakfulla presenter kommo paren till del, och glädden stod högt i tak. "Canada" gratulerar.

Arbetsföreningens butik har nu varit i verksamhet omkring en månad, ehuru den ej rönt den upp-
mantran, och det understöd, som lofvades. Inventering har ful-
bordats, räkenskaperna justerats och föreningen utbäder sig skandinavernas i Winnipeg och omnejd välvilliga uppmuntran. Föreningens styrelse bestå af Herrar Torner, ordförande, W. A. Myhre, sekreterare samt O. Lindgren kassör.